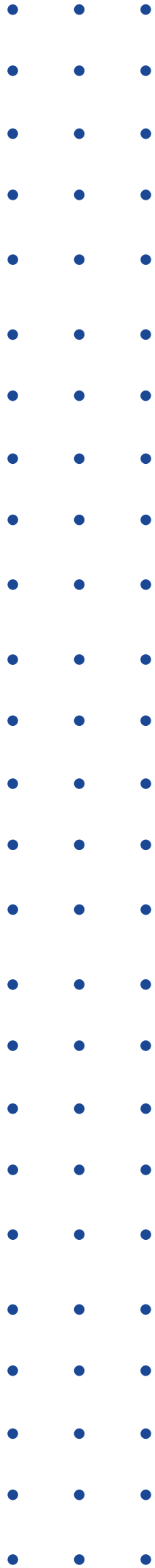

Poradnik dla osób z Ukrainy

DORADCY365

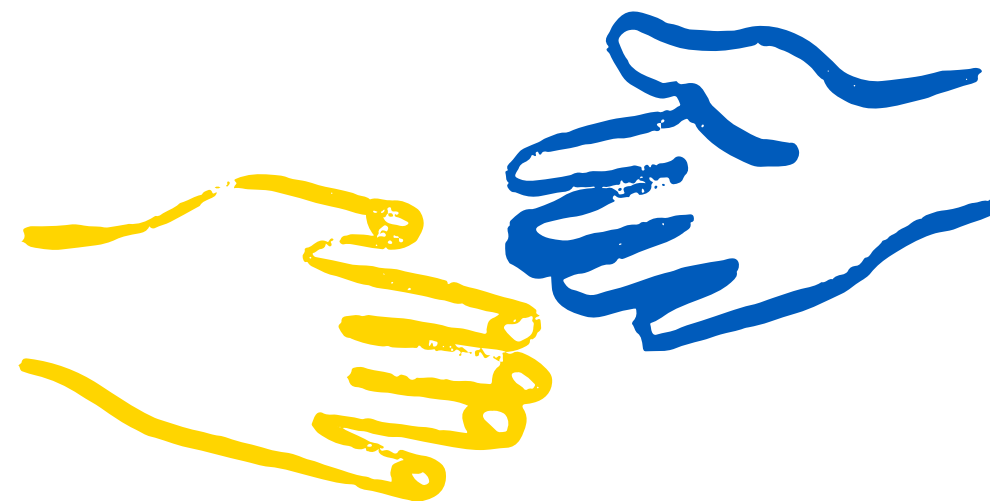
www.doradcy365.pl

1. Na jaką pomoc prawną i socjalną mogą liczyć Ukraińcy w Polsce?
2. Jakiego rodzaju formalności muszą zostać dopełnione przez Ukraińców, aby ich pobyt na terenie Polski był legalny?
3. Czy w tym celu muszą wykonać jakieś dodatkowe czynności? Jakich dokumentów do tego potrzebują?
4. Jak wygląda kwestia nadania numeru PESEL dla Ukraińców? Na podstawie jakich dokumentów jest wydawany i jaki wniosek należy w tym celu wypełnić?
5. W jaki sposób Ukraińcy mogą uzyskać legalną pracę na terenie Polski? Jakie formalności się z tym wiążą?

www.doradcy365.pl

POMOC PRAWNA I SOCJALNA

1. Ukraińcy mogą liczyć na pomoc prawną organizowaną pro bono między innymi przez Radców prawnych i aplikantów radcowskich przy każdej Okręgowej Izbie Radców Prawnych. Ponadto wiele informacji można uzyskać od Krajowej Rady Radców Prawnych. Konsultacje prawne udzielane są bezpłatnie. Wiele izb radcowskich czy adwokackich organizuje zbiórki wszelkich potrzebnych artykułów czy zbiórki pieniężne. Funkcjonują również giełdy pracy dla cudzoziemców, jak chociażby ta która miała miejsce niedawno w Kielcach.

W odniesieniu do pomocy socjalnej ustawodawca przewidział dla obywateli Ukrainy, którzy wjechali po 24 lutego 2022 roku na podstawie wizego albo paszportu biometrycznego lub posiadają poświadczenie legalnego wjazdu po terminie wskazanym wyżej np. w formie pieczętki w paszporcie lub zaświadczenia ze Straży Granicznej o faktycznym przekroczeniu granicy po rozpoczęciu konfliktu zbrojnego w Ukrainie, jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł. Wnioskując o to świadczenie należy uprzednio złożyć wniosek o nadanie numeru PESEL dla cudzoziemca. Ponadto kolejnym wymogiem jest wskazanie numeru konta bankowego, a rachunek bankowy powinien zostać założony w Polsce. Świadczenie, o którym mowa przeznaczone jest w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

Kolejne świadczenie jakie można uzyskać w związku z pomocą oferowaną przez polskiego ustawodawcę w związku z zaistniałą sytuacją na Ukrainie to wypłata świadczenia pieniężnego w wysokości 40 zł za udzielenie zakwaterowania uchodźcom z Ukrainy. Każdy kto bezpłatnie udostępnił zakwaterowanie i wyżywienie uchodźcom z Ukrainy może wnioskować o wypłatę świadczenia pieniężnego w wysokości 40 zł dziennie za osobę. Wniosek należy złożyć we właściwym urzędzie gminy. Z ostatnich informacji udostępnianych przez urzędy gmin wiadomo jednak, iż niektóre z nich tymczasowo wstrzymują przyjmowanie ww. wniosków z uwagi na nowelizację specustawy, która ma uregulować owo zagadnienie w ciągu kilku najbliższych dni. Wiadomo natomiast, że świadczenie będzie wypłacane z dołu i na okres nie dłuższy niż 60 dni.

www.doradcy365.pl

POMOC PRAWNA I SOCJALNA

Warto także przytoczyć jeszcze jedno świadczenie, o które mogą się ubiegać cudzoziemcy. Dla osób, które pobierały emeryturę lub rentę w Ukrainie Zakład Ubezpieczeń Społecznych umożliwia kontynuację pobierania tego rodzaju świadczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Celem spełnienia wymagań kwalifikujących cudzoziemca do uzyskania niniejszego świadczenia należy posiadać:

1. Rachunek bankowy założony w Polsce
2. Należy zgłosić się do ZUSu z odrębnym podaniem o transfer świadczenia, gdyż nie ma jeszcze dostępnego formularza w tym celu.
3. Należy dołączyć zaświadczenie z banku potwierdzające numer konta.
4. Należy podać swój numer identyfikacyjny w Ukrainie (odpowiednik polskiego numeru PESEL).
5. Należy dysponować dowodem przekroczenia granicy po 24.02.2022 roku.

Kolejna możliwość wsparcia obywateli Ukrainy, którzy wjechali legalnie do Polski z Ukrainy po 23 lutego 2022 roku i wyrażają wolę pozostania w Polsce to świadczenie wychowawcze Rodzina 500+.[RC1]

Świadczenie mogą otrzymywać obywatele Ukrainy, którzy zamieszkują na stałe w Polsce. Do niniejszego wniosku obywatel Ukrainy powinien dołączyć dokument potwierdzający legalność pobytu cudzoziemca w Polsce i dostęp do rynku pracy. Przedmiotowe świadczenie wychowawcze przyznawać i wypłacać będzie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) z programu Rodzina 500+. Wnioski można składać przez Platformę Usług Elektronicznych (PUE) ZUS. [RC1] Proszę dopisać gdzie to należy załatwiać, i w jakiej wysokości przysługuje ta pomoc.

Kto może złożyć wniosek?

- Obywatel Ukrainy albo jego małżonek
- Legalnie przebywający na terytorium RP
- Ma pod opieką dziecko (rodzic lub opiekun tymczasowy) urodzone w Polsce przez matkę, która jest obywatelką Ukrainy i której pobyt jest legalny.

POMOC PRAWNA I SOCJALNA

Komu przysługuje świadczenie?

500+ przysługuje na dziecko do ukończenia przez nie 18 roku życia, jeżeli:

1. Jesteś obywatelem Ukrainy albo małżonkiem obywatela Ukrainy, który po 23 lutego 2022 r. przybył wraz z dzieckiem z Ukrainy do Polski w związku z działaniami wojennymi
2. Obywatelką Ukrainy albo żoną obywatela Ukrainy, która po 23 lutego 2022 r. przybyła z Ukrainy do Polski w związku z działaniami, a dziecko urodziło się w Polsce
3. Obywatelem Ukrainy albo małżonkiem obywatela Ukrainy, który zamieszkał w Polsce przed 24 lutego 2022 r., ale dziecko, na które ubiega się o świadczenie, przybyło z Ukrainy do Polski po 23 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi
4. Obywatelem innego państwa (np. Polski), który na podstawie orzeczenia polskiego sądu sprawuje opiekę nad dzieckiem, które jest obywatelem Ukrainy i przybyło z Ukrainy do Polski po 23 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi.

Należy pamiętać, że niniejsze świadczenie przysługuje tylko przez okres, gdy rodzic i dziecko przebywają w Polsce.

Aby otrzymać 500+ należy złożyć wniosek do ZUS wraz z:

1. polskim numerem PESEL rodzica/opiekuna tymczasowego oraz dziecka
2. adres e-mail
3. polski numer telefonu
4. numer rachunku bankowego w Polsce.

Dodatkowe dokumenty:

1. dokument potwierdzający legalność pobytu i dostęp do rynku pracy w Polsce, jeżeli Cudzoziemiec przybył do Polski przed 24 lutego 2022 r., a dziecko przyjechało po 23 lutego 2022 r.

www.doradcy365.pl

FORMALNOŚCI LEGALIZUJĄCE POBYT W POLSCE

- wniosek o nadanie numeru PESEL do właściwego Urzędu Gminy lub Urzędu Miasta wraz z profilem zaufanym (1 zdjęcie o wymiarach 3,5 na 4,5), wniosek jest bezpłatny;

Wniosek o nadanie numeru PESEL można złożyć osobiście lub może to zrobić w imieniu cudzoziemca pełnomocnik. Wniosek można wypełnić uprzednio w domu. Do urzędu należy zabrać ze sobą dokument, który potwierdzi tożsamość i inne dane, które trzeba wpisać we wniosku.

We wniosku Ukraińiec musi oświadczyć, kiedy przybył do Polski. Dołączyć wyżej wspomniane zdjęcie. Zostanie pobrane od niego także odciski palców. Warto wspomnieć, że nadanie numeru PESEL umożliwia również utworzenie profilu zaufanego, oraz korzystanie z aplikacji mObywatel, co otwiera dostęp do wielu usług publicznych.

Opłata za pełnomocnictwo to 17 zł.

Na złożenie wniosku można umówić się telefonicznie lub pobrać numer w kolejce.

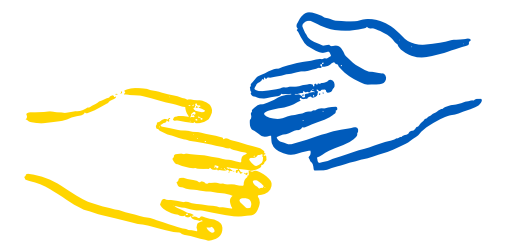
- rachunek bankowy w polskim banku – nie jest konieczny, jednak w przypadku ubiegania się o wypłatę świadczeń z systemu pomocy społecznej (świadczeń rodzinnych) czy też uzyskania np. recepty.

Formularze są dostępne stronach urzędów gmin i na miejscu w urzędzie. W urzędach są osoby, które pomagają wypełniać wnioski i rozmawiają po ukraińsku. Aby złożyć wniosek można zapisać się telefonicznie na złożenie wniosku, w zależności od miejsca złożenia wniosku lub pobrać numerek w osobiście w urzędzie.

Cudzoziemcy mogą uzyskać PESEL bez względu na podstawę prawną wjazdu, jeżeli wjechali po 24.02.2022 roku. Natomiast do osób, które wjechały przed tym dniem nie ma zastosowania specustawa i należy wnioskować o wydanie numeru PESEL jak uprzednio tj. dołączając do wniosku o wydanie nr PESEL tytuł własności do lokalu (np. umowę użyczenia, umowę najmu lokalu).

www.doradcy365.pl

PRACA W POLSCE

Aby móc legalnie pracować na terenie RP Ukraińcy, którzy wjechali po 24.02.2022 roku, tak jak wyżej wspomniano powinni dysponować podstawą legalnego wjazdu tj. paszportem biometrycznym, wizą, wewnętrznym paszportem ukraińskim lub zaświadczeniem/pieczątką Straży Granicznej z datą wjazdu. Wjazd po 24.02.2022 roku uprawnia obywateli Ukrainy oraz osoby, które miały zalegalizowany pobyt w Ukrainie (np. posiadały tam kartę pobytu) mogą legalnie przebywać przez 18 miesięcy od wyżej wskazanej. daty wjazdu w Polsce bez potrzeby ubiegania się o wydanie oświadczenia o powierzeniu pracy lub zezwolenia na pracę. Ponadto nie są zobowiązane również w terminie tych 18 miesięcy do składania wniosków o wydanie zezwolenia na pobyt ze względu na pracę/naukę/pracę i pobyt itp. Przez okres obowiązywania specustawy przebywają na terenie RP legalnie. Dopiero po upływie tego okresu mogą ubiegać się o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy chcąc dalej pozostawać na terenie RP legalnie.

Warto tu wspomnieć, że na mocy specustawy obywatele Ukrainy, jeżeli zechcą pracować procedura zatrudnienia została dla nich znacznie uproszczona. Wystarczy, że o zatrudnieniu obywatela Ukrainy, który wjechał do Polski legalnie po 23 lutego 2022 r. ale i tego który przebywał w Polsce do tej pory, zostanie powiadomiony przez podmiot powierzający wykonywanie pracy (pracodawcę) Powiatowy Urząd Pracy w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia przez niego pracy.

W nawiązaniu do osób, które przed terminem rozpoczęcia konfliktu zbrojnego (24.02.2022 r.), znajdowały się w Polsce i posiadały uprawnienia do legalnego pobytu w Polsce np. kartę pobytu czasowego lub wizę krajową, a jej ważność upływa w terminie po 24.02.2022 roku, w takim wypadku ważność owego dokumentu przedłuża się do końca tego roku tj. 31.12.2022 r.

PRACA W POLSCE

Obywatel Ukrainy, którzy na skutek rosyjskiej agresji przyjechali do Polski będą mogli legalnie przebywać w Polsce przez 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r. Mowa o osobach, które przyjechały do Polski bezpośrednio z Ukrainy i chcą tutaj pozostać. Osobom, których pobyt na terytorium RP jest lub był uznawany za legalny, będzie udzielane zezwolenia na pobyt czasowy. Zezwolenie to zostanie wydane na okres 3 lat licząc od dnia wydania decyzji. K woli ścisłości mowa tu o obywatelach Ukrainy. Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy obywatel Ukrainy składa nie wcześniej niż po upływie 9 miesięcy od dnia wjazdu, a nie później niż w okresie 18 miesięcy od dnia 24 lutego 2022 r. Wniosek złożony wcześniej zostanie pozostawiony bez rozpoznania.

Natomiast w odniesieniu do osób, które wjechały do RP bez żadnej podstawy prawnej mogą ubiegać się o ochronę międzynarodową, (status uchodźcy lub azyl). Wspomnieć należy, że ochrona międzynarodowa jest czym innym niż ochrona czasowa. Ochrona czasowa ma zastosowanie na podstawie specustawy i do osób, które wjechały po 24.02.2022 roku lub przed tym dniem przebywały na terenie Polski legalnie, ma to również zastosowanie do osób niebędących obywatelami UA. Natomiast ochrona międzynarodowa wyklucza możliwość całkowitego opuszczenia terytorium RP. Ochrona czasowa pozwala za to na opuszczenie RP, ale tylko na okres 1 miesiąca. Ponadto ochrona czasowa pozwala na wykonywanie pracy bez obowiązku uzyskania zezwolenia na pracę oraz podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatele polscy. W przypadku ochrony międzynarodowej nie można być zatrudnionym przez pierwsze 6 miesięcy, a sama procedura uzyskania takiego statusu jest długotrwała.

Angelika Eberle

Prawnik – specjalista ds. obsługi cudzoziemców,

Opracowano wg. stanu prawnego na dzień 25.03.2022

www.doradcy365.pl

KONTAKT

Obsługujemy Klientów z całej Polski
Szybki kontakt

+48 500 181 151

+48 662 885 372

+48 535 686 068

+48 604 117 901

biuro@doradcy365.pl

www.doradcy365.pl

Właścicielem marki DORADCY365
jest CERES HOLDING Sp. z o.o.
ul. Leszczyńskiego 4/29, 50-078 Wrocław
NIP 899 273 86 57

